

Grenseområdene mellom Norge, Russland og Finland har unike naturkvaliteter og naturressurser. Den atlantiske laksen er et symbol på et livskraftig økosystem. Den har stor økonomisk og kulturell betydning både for kommersielt fiske og i rekreasjonssammenheng.

Forskere, forvaltere og sjølaksefiskere fra Nord-Norge, Nord-Finland og Nordvest-Russland med vekt på Kvitsjøområdet samarbeidet om *Kolarctic salmon*-prosjektet. Målet var et bedre kunnskapsgrunnlag for landenes lakseforvaltning.

Gjennom prosjektet samlet vi inn prøver fra laks langs kysten i Nord-Norge og i den russiske Barentsregionen. Prosjektet er unikt og har resultert i et av de mest omfattende økologiske og genetiske datasett som finnes for atlantisk laks.

Resultatene bidrar til en mer kunnskapsbasert forvaltning av laksebestandene og gir oss muligheten til å utvikle og sikre en bærekraftig utnyttelse av de nordligste laksebestandene i Europa.

Kolarctic salmon

Hovedfunn

"I møtet mellom vitenskap og tradisjonell kunnskap skapes en bærekraftig fremtid for den atlantiske laksen i Barentsregionen"

Partnere:

Norge: Fylkesmannen i Finnmark, Havforskningsinstituttet (HI), Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Sjølaksefiskerforeningene i Troms og Finnmark.

Russland: Institutt for polarforskning, marine fiskerier og oseanografi – Murmansk og Arkhangelsk (PINRO). Tilknyttede aktører: Regional fiskeforvaltning i Karelen (Karelrybvod), Regional fiskeforvaltning i Arkhangelsk (Sevrybvod) og Regional fiskeforvaltning i Komi (Komirybvod).

Finland: Universitetet i Turku – Kevo forskningsstasjon (UTU-Kevo) og det finske naturressurs instituttet (Luke).

Kontakt:

Norge: Tiia Kalske, fmfithk@fylkesmannen.no

Russland: Sergey Prusov, prusov@pinro.ru

Finland: Eero Niemelä, eero.niemela@luke.fi

www.fylkesmannen.no/kolarcticsalmon

Finansiering: EUs Kolarctic ENPI CBC 2007-2013 program, nasjonale midler og midler fra deltagende partnere.

Prosjektet er gjennomført med støtte fra EU. Innholdet i publikasjonen reflekterer ikke den offisielle meningen til EU.

Hovedfunn

1 Vi fant laksens hjemmeelv

Vi utarbeidet et genetisk kart over de nordlige laksebestandene med detaljert informasjon om lakseelver, de ulike laksebestandene i området og det genetiske mangfoldet. På den måten fant vi hjemmelven til laks som er fisket i sjøen.

2 Vi kartla laksens vandringsmønster

Vi utviklet en modell for vandringsmønsteret til utvalgte laksebestander i Barentsregionen. Ytre kystområder har flere laksebestander enn de indre fjordområdene.

3 Vi identifiserte hvilke laksebestander det fiskes på i Nord-Norge

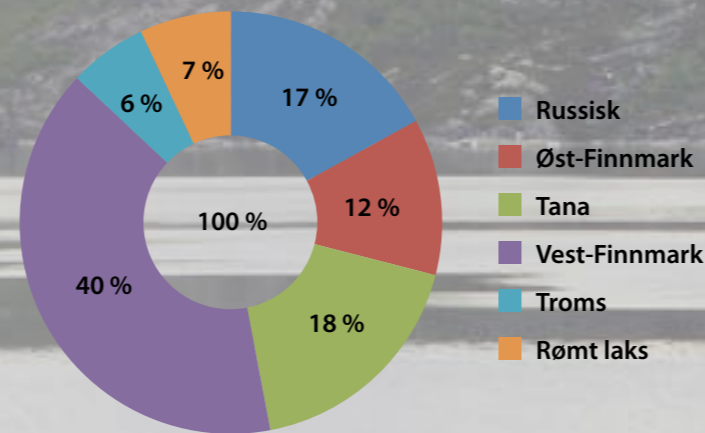
Vi samlet inn informasjon og undersøkte sammensetningen av ulike laksebestander i fangsten langs den nordnorske kysten.

4 Vi anslo andelen rømt oppdrettslaks i sjølaksefangsten i Nord-Norge

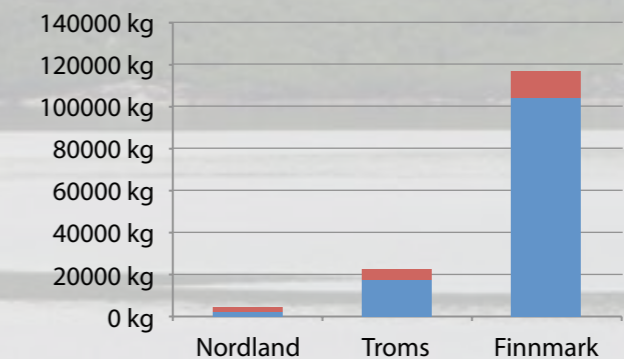
Rømt oppdrettslaks fanges i sjøen gjennom hele sommeren, fra begynnelsen av mai til slutten av september.

5 Vi fikk en bedre felles forståelse av våre rike fisketradisjoner

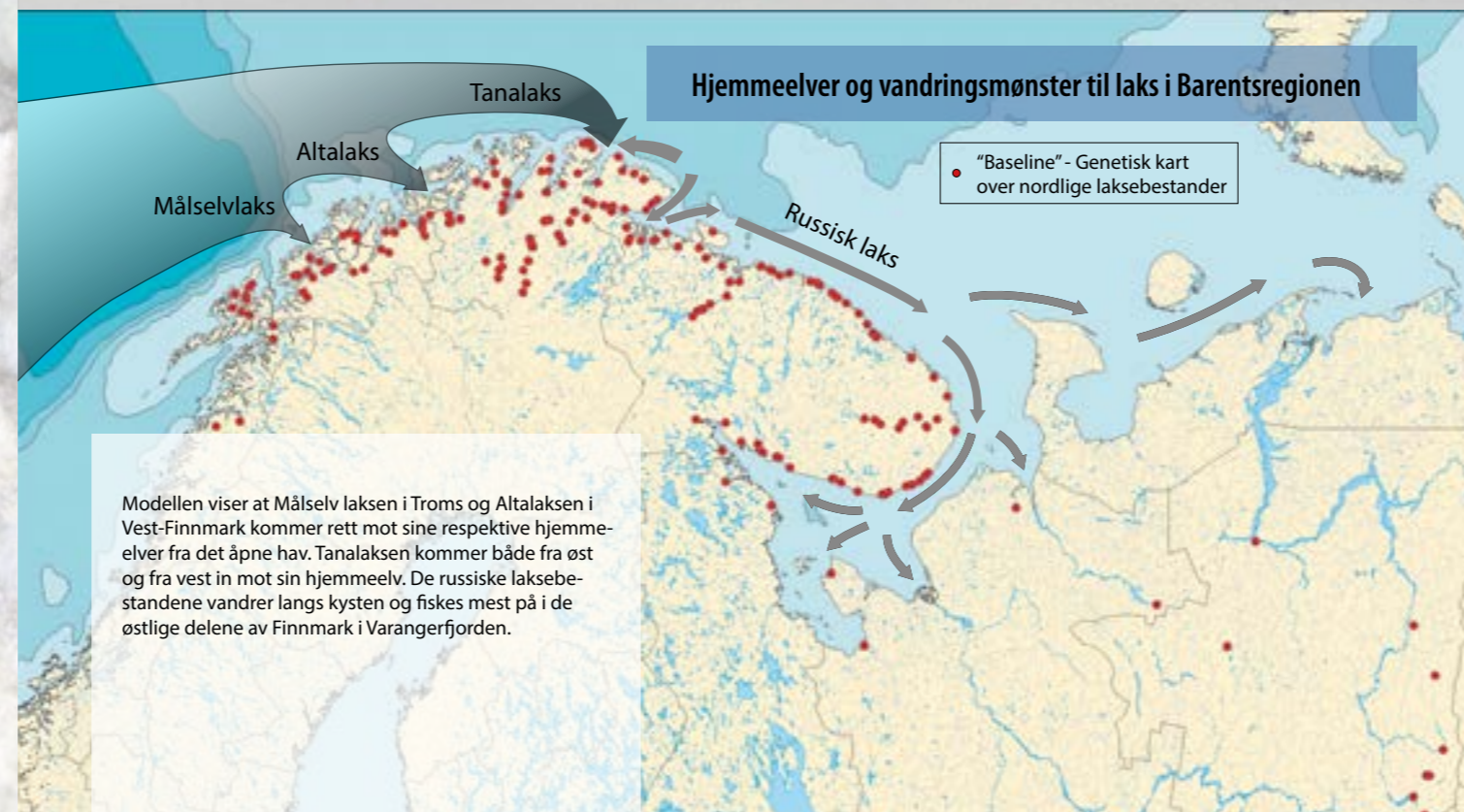
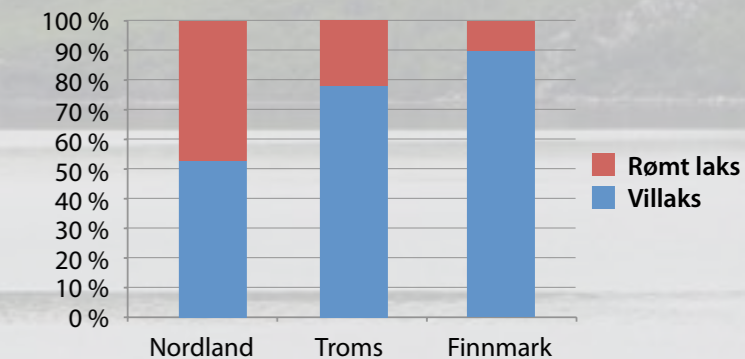
Prosjektet bidro til mer kontakt og en mer aktiv dialog mellom landenes forvaltninger, forskere, sjølaksefiskeforeninger og lokale fiskere. Gjennom gjensidige besøk fikk vi en bedre forståelse av den rike sjøsamiske laksefiskekulturen.

Opprinnelsen til laks fanget i Finnmark 2011-2012
Antallet fanget laks, N= 49 974

Andelen vill og rømt laks i vekt 2011 i Nord-Norge

Kan utfordringene med fiske på blandede bestander løses?

Fiske på blandede bestander er fiske som beskatter laks fra to eller flere elver samtidig. Et slikt fiske kan føre til at svake bestander overbeskattes, mens sterke bestander klarer seg fint. Dette gjør forvaltningen av fisket i sjøen svært utfordrende.

For å oppnå et bærekraftig fiske på blandede bestander, må man ha kunnskap om hvilke bestander som beskattes og deres status.

Prosjektet *Kolarctic salmon* tilbyr forvaltningene i Norge, Finland og Russland en mulighet, pålitelig informasjon og bedre verktøy for å utvikle en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning.